

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Сумська філія
Кафедра гуманітарних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА

із навчальної дисципліни «Домедична підготовка»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

262 Правоохоронна діяльність (поліцейські)

Суми, 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою Сумської філії
ХНУВС
Протокол від 29.08.2023 р. № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії
ХНУВС
Протокол від 29.08.2023 №2

Розробник:

Наталія ТЕРЕЩУК, викладач кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії
Харківського національного університету внутрішніх справ

Рецензенти:

1. Доцент кафедри педіатрії Сумського державного університету, кандидат медичних наук **Олена РЕДЬКО**
2. Професор кафедри криміналістики, судової експертології та домедичної підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор **Руслан СТЕПАНЮК**

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної програми
Кількість кредитів ECTS 3,0 Загальна кількість годин 90	26 «Цивільна безпека» 262 Правоохоронна діяльність (поліцейські) перший (бакалаврський)	Навчальний курс _____ I _____ Семестр _____ II _____ Екзамен Види контролю: _____ (екзамен, залік)
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
Денна форма навчання		
Лекції — <u>20</u> ; (години)		
Практичні заняття — <u>30</u> ; (години)		
Самостійна робота — <u>40</u> ; (години)		
Індивідуальні завдання: реферат		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Домедична підготовка» є отримання теоретичних знань щодо алгоритму надання домедичної допомоги при різних невідкладних станах, що виникають при надзвичайних ситуаціях та в умовах різних видів катастроф.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Домедична підготовка» є

- роз'яснення юридичних аспектів надання домедичної допомоги;
- надання домедичної допомоги постраждалим в бою з використанням алгоритму MARCH;
- організація надання домедичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій;
- порядку первинного огляду постраждалих;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при раптовій зупинці серця;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при серцевому нападі;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при пошкодженні хребта;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму голови (черепно-мозкова травма);

- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на ушкодження живота;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на інсульт;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму грудної клітки;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при рані кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при травматичній ампутації;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при стисканні м'яких тканин;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на шок;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні прохідності дихальних шляхів - обтурації стороннім тілом;
- порядку надання домедичної допомоги при наявності декількох постраждалих;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною;
- порядку надання психологічної підтримки постраждалим при надзвичайній ситуації;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим з опіками;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим з переохолодженням та відмороженням;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при утопленні;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при перегріванні;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при укусах тварин та комах;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при падінні з висоти;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при дорожньо-транспортних пригодах;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом та блискавкою;
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим при судомах (епілепсії);
- порядку надання домедичної допомоги постраждалим без свідомості.
- порядку надання домедичної допомоги під час екстрених пологів.

2.3. Міждисциплінарні зв'язки: «Судова медицина» та «Судова психіатрія»

2.4. Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати:

- загальні питання з анатомічної будови тіла, систем організму людини та їх фізіологічних функцій;
- юридичні аспекти надання домедичної допомоги;
- алгоритми надання домедичної допомоги згідно наказу МОЗ України № 441 від 09 березня 2022 р.;
- основні правила надання домедичної допомоги постраждалим в бою з використанням алгоритму MARCH;
- прийоми надання першої медичної допомоги при різних видах ушкоджень, невідкладних станах та нещасних випадках;
- основні способи транспортування потерпілих;
- основні принципи організації і тактики роботи медичної служби у надзвичайних ситуаціях та на етапах евакуації потерпілих із місця події.

вміти:

- вжити заходів для зупинки кровотечі;
- накладати пов'язки при пораненнях;
- фіксувати кінцівку при різних видах ушкоджень;
- надати домедичну допомогу при порушенні функції дихання;
- надати домедичну допомогу зупинці серцевої діяльності;
- надати домедичну допомогу опіках та відмороженнях;
- надати домедичну допомогу утопленні та інших видах асфіксії;
- надати домедичну допомогу непритомності і шоку;
- надати домедичну допомогу загальному переохолодженні організму;
- надати домедичну допомогу тепловому і сонячному ударах;
- надати домедичну допомогу отруєннях;
- надати домедичну допомогу ураженні електричним струмом.
- здійснювати переноску і транспортування потерпілих з використанням підручних засобів.
- працювати в команді.
- надати домедичну допомогу при наявності декількох постраждалих.
- адаптуватися і ефективно діяти за звичних умов правоохоронної діяльності та за умов ускладнення оперативної обстановки.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК2.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

	ЗК5.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
	ЗК7.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	ЗК8.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	ЗК9.	Здатність працювати в команді.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК5.	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.
	СК6.	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.
	СК16.	Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях, а також здатність надавати домедичну допомогу.

3. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Тема№1: Нормативно-правові основи надання домедичної допомоги. Анатомо-фізіологічні особливості організму людини. Основи фармакології. Нормативно правова база щодо захисту здоров'я та життя людини. Основні поняття про охорону здоров'я. Первинна, вторинна та третинна медична допомога. Еутаназія. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 09.03.2022 року №441 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах». Нормативно-правові основи надання екстреної медичної допомоги в Україні. Основні поняття про екстрену допомогу. Формування державної служби медицини катастроф. Основні завдання державної служби медицини катастроф. Медичне сортування. Анатомія та фізіологія організму людини. Системи організму людини, та їх функції. Значення знань з основ анатомічної будови тіла та систем організму людини для надання домедичної допомоги. Основні поняття у фармакології. Фальсифікований лікарський засіб. Лікарські форми. Способи введення ліків в організм хворого. Зберігання лікарських засобів. Табельні засоби надання першої медичної допомоги. Аптечка індивідуальна.

Тема№2: Тактика надання домедичної допомоги постраждалим у бою з використанням алгоритму MARCH.

Поняття тактичної медицини. Алгоритм MARCH. M(Massive bleeding) – масивна кровотеча. A(Arway Management) – управління дихальними шляхами. R(Respiration) – дихання. C(circulation) – циркуляція. H- (Head injury/ Hypothermia/ Hypovolemia) – травма голови/ гіпотермія/ гіповоле́мія.

Тема№3: Організація надання домедичної допомоги на місці події.

Правила поведінки на місці події під час надання домедичної допомоги. Організація роботи в команді рятівників. Власна безпека та доступ до постраждалого. Види надання домедичної допомоги залежно від місця події. Техніка проведення огляду постраждалого. Сучасні вимоги до проведення екстреної евакуації постраждалого. Особливості надання домедичної допомоги постраждалим із психогенними реакціями. Надання психологічної підтримки постраждалим. Транспортування постраждалих.

Тема№4: Домедична допомога при термінальних станах з основами реанімації.

Первинний огляд постраждалого. Виявлення життєвих показників. Загальні уявлення про смерть. Характеристика термінального стану, клінічної та біологічної смерті. Орієнтуючі та достовірні ознаки смерті. Поняття про серцево-легеневу реанімацію. Алгоритм проведення реанімаційних заходів одним та двома рятівниками. Основні принципи проведення серцево-легеневої реанімації дорослих та дітей. Штучна вентиляція легень. Непрямий масаж серця. Проведення серцево-легеневої реанімації за допомогою автоматичного зовнішнього дефібрилятора.

Тема№5: Домедична допомога при кровотечах.

Визначення, класифікація та характеристика кровотеч. Особливості первинних та вторинних кровотеч. Способи та технічне виконання тимчасової

зупинки зовнішніх кровотеч. Допомога при ушкодженнях, які супроводжуються кровотечею всередину тканин та при зупинці носової кровотечі. Алгоритм надання допомоги при підозрі на кровотечу в грудну та черевну порожнину. Поняття про десмургію. Характеристика сучасних перев'язувальних матеріалів. Основні правила накладання пов'язок. Правила асептики та антисептики в польових умовах, використання штатних та підручних засобів.

Тема№6: Домедична допомога при травмах.

Класифікація, механізм, види травм. Загальні принципи іммобілізації. Переломи. Черепно-мозкова травма. Ознаки травми живота. Відкриті травми черевної порожнини. Травматична ампутація кінцівок.

Тема№7: Домедична допомога при ушкодженнях екзогенними чинниками навколишнього середовища.

Поняття опіку, класифікація. Методика визначення площі опікової поверхні – правило «дев'ятки» та «долоні». Сонячний та тепловий удар. Характеристика обморожень та їх класифікація. Домедична допомога при ураженні електрострумом та блискавкою. Механізм розвитку гіпоксії та асфіксії. Визначення терміну «отрута», «отруєння». Харчові отруєння. Отруєння різними видами технічних рідин, бензином, алкоголем, чадним газом, наркотичним та снодійними препаратами. Перша домедична допомога при укусах отруйних комах і тварин. Анафілактичний шок.

Тема№8: Домедична допомога при шоківих станах.

Поняття шоку. Ознаки шоку. Різновиди шоку. Кардіогенний шок. Гіповолемічний шок. Перерозподільний шок. Обструктивний шок. Надання допомоги в разі непритомності, колапсу, шоку. Послідовність дій під час надання долікарської допомоги постраждалим у разі підозри на шок.

Тема№9: Домедична допомога при інших невідкладних станах.

Інфаркт міокарда, гостра серцево-судинна недостатність, аритмії, гіпертонічний криз. Бронхіальна астма. Принципи надання домедичної допомоги при невідкладних станах.

Клінічні прояви алергії, анафілактичного шоку та коматозних станів при цукровому діабеті. Цукровий діабет. Поняття «Гострий живіт». Невідкладні стани в акушерстві. Транспортування вагітних. Екстрені пологи.

Тема№10: Забезпечення особистої профілактики ВІЛ- інфекції.
Поняття ВІЛ-інфекції. Алгоритм проведення екстреної постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції

4. Структура навчальної дисципліни.

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	З них:					
		лекції	Семінарські і практичні заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр №II							
Тема№1: Нормативно-правові основи надання домедичної допомоги. Анатомо-фізіологічні особливості організму людини. Основи фармакології.	8	2		2		4	
Тема№2: Тактика надання домедичної допомоги постраждалим у бою з використанням алгоритму MARCH.	8	2		2		4	
Тема№3: Організація надання домедичної допомоги на місці події.	8	2		2		4	
Тема№4: Домедична допомога при термінальних станах з основами реанімації.	10	2		4		4	
Тема№5: Домедична допомога при кровотечах	10	2		4		4	
Тема№6: Домедична допомога при травмах.	10	2		4		4	
Тема№7: Домедична допомога при ушкодженні екзогенними чинниками навколишнього середовища.	10	2		4		4	
Тема№8:Домедична допомога при шоківих станах.	8	2		2		4	
Тема№9: Домедична допомога при інших невідкладних станах.	10	2		4		4	
Тема№10: Забезпечення особистої профілактики ВІЛ-інфекції.	8	2		2		4	
Всього за семестр:	90	20		30		40	Екзамен

4.1.2. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до навчальної дисципліни	Література
<p>Тема№1: Нормативно –правові основи надання домедичної допомоги. Анатомо-фізіологічні особливості організму людини. Основи фармакології.</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні поняття в охороні здоров'я; - поняття еутаназії; - поняття первинної, вторинної та третинної медичної допомоги; - медичне сортування; - розглянути анатомо-фізіологічні особливості всіх систем організму, та їх функції; - розглянути основні поняття у фармакології; - основні лікарські форми; - способи введення ліків; - склад аптечки; - автомобільна аптечка. 	1, 2, 3, 4, 5, 6, 31, 32, 37, 38.
<p>Тема№2: Тактика надання домедичної допомоги постраждалим у бою з використанням алгоритму MARCH.</p> <ul style="list-style-type: none"> - поняття тактичної медицини; - розшифровка алгоритму MARCH; - надання домедичної допомоги з використанням алгоритму MARCH. 	7, 9, 10, 17, 21, 42.
<p>Тема №3: Організація надання домедичної допомоги на місці події.</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчити питання організації першої медичної допомоги при катастрофах та нещасних випадках; - перелік принципів надання допомоги при невідкладних ситуаціях; - критерії визначення ознак життя та ознак смерті; - ознайомлення з соціальною смертю; - порядок надання першої медичної допомоги; - черговість транспортування постраждалих у залежності від ступеню тяжкості ураження; 	33, 34, 39, 40,41.
<p>Тема№4: Домедична допомога при термінальних станах з основами реанімації.</p> <ul style="list-style-type: none"> - первинний огляд постраждалого; - ознаки смерті; - основні принципи дитячої та дорослої реанімації - відпрацювати алгоритм серцево-легеневої реанімації; - алгоритм серцево-легеневої реанімації з використанням автоматичним зовнішнім дефібрилятором. 	7, 8, 35, 39, 40. Для відпрацювання алгоритму СЛР в наявності є навчальний манекен.
<p>Тема№5: Домедична допомога при кровотечах</p> <ul style="list-style-type: none"> - розглянути будову малого та великого кола кровообігу; - визначення , класифікація та характеристика кровотеч; - способи та технічне виконання тимчасової зупинки зовнішніх кровотеч. - поняття про десмургію; - характеристика сучасних перев'язувальних матеріалів; - основні правила накладання пов'язок; - правила асептики та антисептики в польових умовах, використання штатних та підручних засобів; 	10, 19, 39, 38.

- відпрацювання навичок накладання пов'язок.	
Тема№6: Домедична допомога при травмах. - класифікація, механізм, види травм; - загальні принципи іммобілізації постраждалих; - поняття про переломи, забої, розтягнення зв'язок; - черепно-мозкова травма; - травма хребта; - травми живота; - падіння з висоти; - стискання м'яких тканин; - відкриті травми черевної порожнини.	13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 27, 33, 40, 41.
Тема№7: Домедична допомога при ушкодженнях екзогенними чинниками навколишнього середовища - поняття про опік, методика визначення опікової площі; - сонячний та тепловий удар; - допомога при обмороженні; - допомога при ураженні струмом або блискавкою; - механізм розвитку асфіксії; - допомога при утопленні; - поняття про отруту та отруєння; - допомога при отруєнні різними речовинами та рідинами; - допомога при укусах отруйних тварин та комах; - поняття про анафілактичний шок.	22, 23, 24, 25, 28, 29, 39, 40.
Тема№8: Домедична допомога при шоківих станах - поняття про шок; - ознаки шоку; - різновиди шоку; - допомога при шоківих станах;	11, 12, 30, 32, 39, 40, 41
Тема№9: Домедична допомога при інших невідкладних станах. - домедична допомога при інфаркті міокарда, гострій коронарній недостатності, ЦД, інсульті; - захворювання, які об'єднані поняттям «гострий живіт»; - бронхіальна астма, прояви, допомога; - гіпертонічний криз, прояви, допомога; - анафілактичний шок; - екстренні пологи. Ознаки початку родової діяльності. Транспортування породіллі.	8, 12, 19, 31, 39, 40
Тема№10: Забезпечення особистої профілактики ВІЛ-інфекції. - поняття про ВІЛ-інфекцію; - алгоритм проведення екстреної постконтактної профілактики ВІЛ-інфекції.	36.

4.1.3. Індивідуальні завдання Теми рефератів

1. Класифікація катастроф. Причини, які викликають катастрофи та тактика рятувальника при наданні допомоги.
2. Профілактика побутового травматизму
3. Головний мозок – нерозгадана таємниця.
4. Структура та функції дерми
5. Асептика та антисептика.

6. Сучасні види травмування, поняття про політравму.
7. Правила надання першої домедичної допомоги при отруєннях грибами та продуктами рослинного і тваринного світу.
8. Правила надання першої домедичної допомоги при укусах комах і тварин.
9. Ознаки отруєння алкоголем, метиленовим спиртом і керосином. Заходи першої медичної допомоги при отруєнні.
10. Бронхіальна астма, перша допомога при астматичному статусі.
11. Епілепсія.
12. Вікові періоди.
13. Класифікація кровотеч.
14. Патогенез та ознаки шоку.
15. Симптоматика розтягнення та розриву зв'язок
16. Захворювання, об'єднані терміном «гострий живіт».
17. Види аптечок. Склад аптечки. Основні способи застосування індивідуальних аптечок. Розташування лікарського приладдя та препаратів.
18. Загальні уявлення про смерть - характеристика термінального стану, клінічної та біологічної смерті. Орієнтуючі (вірогідні) та достовірні ознаки смерті.
19. Правила та методи транспортної іммобілізації.
20. Етіологія та патогенез отруєнь. Види отруйних речовин. Шляхи проникнення отруйних речовин до організму людини. Профілактика отруєнь.
21. Основні групи психотропних речовин, особливості їх зберігання та застосування.
22. Види знеболюючих засобів, застосування в лікувальній практиці.
23. Поняття про смерть. Основи танатології.
24. Патогенез відмороження, ступені відмороження, ускладнення при відмороженні, домедична допомога
25. Зміст та завдання сучасної токсикології
26. Правила надання першої домедичної допомоги при отруєннях грибами та продуктами рослинного і тваринного світу.

5. Методи навчання та критерії оцінювання.

5.1. Методи навчання – це способи (шляхи) взаємозалежної діяльності викладача та студентів, спрямовані на вирішення завдань навчання. Всі методи долікарської підготовки доповнюють один одного, іноді ними користуються одночасно, тому що жоден з них не може бути визнаний універсальним.

Словесні

Бесіда – це діалог між викладачем та курсантами, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати слухачів на активізацію отриманих знань. Саме з допомогою їх викладач активізує діяльність слухачів, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція служить для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика

нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

Наочні методи

Презентація(ілюстрація) – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів, демонстрація ситуацій на навчальному манекені.

Практичні методи: вправи. Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а служать для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань. Наприклад вправи по накладанню пов'язок, джгута, перев'язка рани, проведення серцево-легеневої реанімації

Навчальна робота під керівництвом викладача – **самостійна робота**. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів, відпрацювання навичок маніпуляцій

5.2. Методи контролю:

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь курсантів відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час практичних;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботи виставляються в журнали обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів вищої освіти в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські, практичні, лабораторні тощо); самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, виконання розрахункових завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у вигляді, передбаченому в робочій програмі навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Результат самостійної роботи за семестр розраховується як середньоарифметичне значення з усіх виставлених оцінок з самостійної роботи, отриманих протягом семестру та виставляється викладачем в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр

перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переведу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} = \left(\left(\frac{\text{Результат навчальних занять за семестр}}{\text{Результат самостійної роботи за семестр}} + \right) / 2 \right) * 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках курсантів та слухачів, залікових книжках. **Присутність курсантів на проведенні підсумкового контролю (екзамену) обов'язкова.** Якщо курсант не з'явився на підсумковий контроль (екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік) оцінюється за національною шкалою. Для переведу результатів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку), з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності курсантів (студентів, слухачів), становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)} + \text{Кількість балів за підсумковим контролем}$$

Курсант / слухач, який під час складання підсумкового контролю отримав оцінку «незадовільно», складає підсумковий контроль (екзамен, залік) повторно. Повторне складання підсумкового контролю (екзамену, заліку) допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни, у тому числі один раз – викладачеві, а другий – комісії, що створюється навчально-науковими інститутами (факультетами). Незадовільні оцінки виставляються тільки в відомостях обліку успішності. Курсантам / слухачам, які отримали не більше як дві незадовільні оцінки (нижче ніж 60 балів) з навчальної дисципліни, можуть бути встановлені різні строки ліквідації академічної заборгованості, але не пізніше як за день до

фактичного початку навчальних занять у наступному семестрі. Курсанти / слухачі, які не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін, відраховуються з Університету. Особи, які одержали більше двох незадовільних оцінок (нижче ніж 60 балів) за підсумковими результатами вивчення навчальних дисциплін з урахуванням підсумкового контролю, відраховуються з Університету.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі підсумкового контролю (екзамену чи заліку), то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної} \\ \text{дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{за поточний} \\ \text{семестр} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Підсумкові} \\ \text{бали за} \\ \text{попередній} \\ \text{семестр} \end{array} : 2$$

Критерії оцінювання результатів роботи здобувачів вищої освіти під час поточного контролю та підсумкового контролю:

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 5 позитивних оцінок	Комплекс практичних завдань за темами	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

5.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	Відмінно ("зараховано")	A	відмінно - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою)
80 – 89	Добре ("зараховано")	B	дуже добре - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома-трьма незначними помилками)
75 – 79		C	добре - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками або з однією-двома значними помилками
65 – 74	Задовільно ("зараховано")	D	задовільно - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками або з однією-двома значними помилками
60 – 64		E	задовільно - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
21 – 59	Незадовільно ("не зараховано")	FX	умовно незадовільно – теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (із можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки)

1–20		F	безумовно незадовільно – безумовно незадовільно (теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
------	--	---	--

6. Рекомендована література

6.1. Основна література

1. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992 № 2801-XII // Відомості Верховної Ради України офіційне видання від 26.01.1993/ № 4, стаття 19.
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

2. Закон України «Про екстрену медичну допомогу» від 05.07.2012 № 5081-VI // Відомості Верховної Ради України від 26.07.2013. № 30, стор. 1599, стаття 340

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text>

3. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015 / № 40-41 /, стор. 1970, стаття 379

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>

4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати домедичну допомогу» від 21.11.2012 № 1115 // Урядовий кур'єр від 11.12.2012 № 228

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1115-2012-п#Text>

5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про норматив прибуття бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги на місце події» від 21.11.2012 № 1119 // Урядовий кур'єр від 11.12.2012 № 228

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1119-2012-п#Text>

6. Наказ МОЗ України від 07.07.1998 № 187 «Про затвердження переліків лікарських засобів у медичних аптечках транспортних засобів» // Офіційний вісник України від 06.08.1998. № 29, стор. 153, стаття 1110, код акту 5727/1998 URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0465-98>

7. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги дорослим при раптовій зупинці кровообігу» від 09.03.2022 № 441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n95>

8. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги дітям при раптовій зупинці кровообігу» від 09.03.2022 № 441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n95>

9. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні прохідності верхніх дихальних шляхів - обструкція стороннім тілом» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n139>

10. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при масивній зовнішній кровотечі» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n170>

11. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гострий мозковий інсульт» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n218>

12. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гострий інфаркт міокарда» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n243>

13. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при проникній травмі грудної клітки» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n268>

14. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при проникній травмі черевної порожнини» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n316>

15. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при тупій травмі органів черевної порожнини» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n341>

16. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на пошкодження хребта» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n361>

17. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму голови» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n397>

18. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n449>

19. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при травматичній ампутації» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n497>

20. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при синдромі довготривалого здавлення» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n521>

21. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на шок» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n543>

22. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на передозування опіоїдами» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n576>

23. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n608>

24. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при термічних опіках» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n644>

25. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при загальному переохолодженні та/або відмороженні» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n669>

26. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при судомах» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n717>

27. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при пошкодженні очей» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n746>

28. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом або блискавкою» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n800>

29. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при анафілаксії» від 09.03.2022 №441

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#n854>

30. Наказ МОЗ України «Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при гіпоглікемії» від 09.03.2022 №441

31. Наказ Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження переліків лікарських засобів та виробів медичного призначення, які повинні бути в складі аптечок медичних загальновійськових індивідуальних, аптечки автомобільної загальновійськової, наплічника медичного загальновійськового санітара та наплічника медичного загальновійськового санітарного інструктора»: від 28 лип. 2016 р № 784

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0113-17#Text>

32. Анатомія та фізіологія людини: підручник (ВНЗ I - III р. а.) / П.І. Сидоренко. 5-е вид., випр. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2015. 248 с.

URL:<https://www.medpublish.com.ua/anatomija-ta-fiziologija-ljudini-pidruchnik-vnz-r-a-p-sidorenko-5e-vid-vipr-p-453.html>

33. Волянський П. Б., Гур'єв С. О. Домедична допомога на місці події: практичний посібник. Видавничий дім «Гельветика», 2020. 225 с. URL:<https://dsns.gov.ua/upload/9/5/7/9/2020-5-19-112-posibnik.pdf>

34. Домедична підготовка : підручник / за заг. ред. В. В. Стеблюка. Харків : Право, 2020. 341 с. URL:<https://library.gov.ua/domedychna-pidgotovka/>

35. Медицина невідкладних станів: Екстрена (швидка) медична допомога: підручник (ВНЗ IV р. а.) / І.С. Зозуля, В.І. Боброва, Г.Г. Рошнін та ін.; за ред. І.С. Зозулі. 3-є вид., перероб. і допов. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2017. 960 с. URL:<https://www.medpublish.com.ua/medicina-nevidkladnih-standiv-ekstrena-shvidka-medichna-dopomoga-pidruchnik-is-zozulja-ao-volosovec-og-shekerata-in-5e-vidannja/p-794.html>

36. Наказ «Про затвердження нормативно-правових актів щодо захисту від зараження ВІЛ-інфекцією при виконанні професійних обов'язків» від 05.11.2013 №955. м. Київ. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України /20 листопада 2013 р. за № 1978/24510

URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1978-13#Text>

37. Нековаль І. В., Казанюк Т. В. Фармакологія: підручник (І-ІІІ р. а.) / 8-е видання. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. 552 с. URL:<http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Нековаль.pdf>

38. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навчальний посібник / В.С. Тарасюк, М.В. Матвійчук, І.В. Паламар та ін. 3-є видання. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019, 504 с. URL:<https://library.gov.ua/persha-ekstrena-i-taktychna-medychna-dopomoga-na-dogospitalnomu-etapi/>

39. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи : нормативні показники, трактування змін/ за ред. Проф. Ю.М.Мостового. 25 -те вид., змін. Та доповн. Київ: Центр ДЗК, 2018. 792 с. URL:<https://library.gov.ua/suchasni-klasyfikatsiyi-ta-standarty-likuvannya-zahvoryuvan-vnutrishnih-organiv-nevidkladni-stany-v-terapiyi/>

40. Халмурадов Б. Д., Волянський П. Б. Медицина надзвичайних ситуацій: підручник. Центр навчальної літератури, 2016. 208 с. URL:<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Навчальний-посібник-Медицина-надзвичайних-ситуацій.-Екстрена-медична-допомога..pdf>

41. Домедична підготовка : навч. посіб. / кол. авт.: В. В. Кікінчук, С. О. Книженко, Т. І. Савчук та ін.; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків: ХНУВС, 2021. – 176 с. URL:<https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/c38d29e9-c936-4c00-9795-07e31c3db954/content>

42. А.А. Гудима, К.О. Пашко. Захист Вітчизни. Основи медичних знань: Підручник: Астон, 2011. – 218 с. URL:<https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/pidruchnyky-11-klas-2019/21-zahyst-vitchyzny-11-klas/osnovy-medych-znan-11-klas-sayt.pdf>

Додаткова література

1. Філімонов В. І. Фізіологія людини: Підручник. К.: ВСВ «Медицина», 2010. 776 с.

URL:[https://www.google.com/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0CDYQw7AJahcKEwjgnKTA8u-
AAxUAAAAAHQAAAAAQAg&url=https%3A%2F%2Frepository.ldufk.edu.ua%2Fbitstream%2F34606048%2F9261%2F1%2F%25D0%25A4%25D1%2596%25D0%25B7%25D1%2596%25D0%25BE%25D0%25BB%25D0%25BE%25D0%25B3%25D1%2596%25D1%258F%2520%25D0%25BB%25D1%258E%25D0%25B4%25D0%25B8%25D0%25BD%25D0%25B8%25201.pdf&psig=AOvVaw1xQwj85FcNPwQ_n718FM2f&ust=169278087012225&opi=89978449](https://www.google.com/url?sa=i&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=0CDYQw7AJahcKEwjgnKTA8u-
AAxUAAAAAHQAAAAAQAg&url=https%3A%2F%2Frepository.ldufk.edu.ua%2Fbitstream%2F34606048%2F9261%2F1%2F%25D0%25A4%25D1%2596%25D0%25B7%25D1%2596%25D0%25BE%25D0%25BB%25D0%25BE%25D0%25B3%25D1%2596%25D1%258F%2520%25D0%25BB%25D1%258E%25D0%25B4%25D0%25B8%25D0%25BD%25D0%25B8%25201.pdf&psig=AOvVaw1xQwj85FcNPwQ_n718FM2f&ust=169278087012225&opi=89978449)

2. Нековаль І. В., Казанюк Т. В. Фармакологія: підручник (І-ІІІ р. а.) / 8-е видання. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. 552 с. URL:<http://elcat.pnpu.edu.ua/docs/Нековаль.pdf>

3. Терещук Н. Г. Домедична допомога у службовій діяльності поліцейського як засіб забезпечення життя та здоров'я свого та оточуючих: матеріали ХІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти Збірник матеріалів ХІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (23 квітня 2021 року м. Суми) Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ. Суми: Видавничий дім «Ельдорадо», 2021. С. 215-217. URL:<https://sumy.univd.edu.ua/uk/dir/66/materialy-naukovo-praktychnykh-konferentsiy>

4. Чуприна О. В., Жилін Т. П. Домедична підготовка : курс лекцій. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. 120 с. URL:http://elar.naiau.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/5452/3/domedychna_pihotovka_rurs_lektsii_05092018.pdf

5. Гусєва В.О. Деякі аспекти використання спеціальних медичних знань при розслідуванні посягання на життя працівників правоохоронних органів / Гусєва В.О. // Сучасні тенденції розвитку криміналістики та кримінального процесу : тези доп. міжнар. наук.-практ. С.77-78. конф. до 100-річчя від дня народження проф. М. В. Салтевського (м. Харків, 8 листоп. 2017 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2017. – С. 77-78 URL:https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/08_11_2017/pdf/31.pdf

Інформаційні ресурси

1. Надання долікарської допомоги при опіках та відмороженнях URL:<http://studies.in.ua/bjd-gandzyuk/994-253-nadannya-dolkarskoyi-dopomogi-pri-opkah-ta-vmorozhenn.html>

2. Надання долікарської допомоги потерпілим URL:<https://leg.co.ua/instrukcii/ohrana-truda/instrukciya-schodo-nadannya-dolikarnyanoyi-dopomogi-poterpilim.html>

3. Долікарська допомога при кровотечах URL:<https://aybolit.ua/dolikarska-dopomoga-pri-krovotexax/>

4. Наказ МОЗ Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах від 09.03.2022 №441
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-14#Text>
5. URL: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2017/3/13.pdf>
6. Empendium URL: <https://empendium.com/ua/chapter/B27.III.23.11>.
7. Закон про Національну поліцію URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19/print1475696408394117>
8. URL: <https://aemc.org.ua/info/article/168/>

7. Перелік питань для підсумкового контролю

1. Поняття про домедичну допомогу.
2. Основні документи нормативно-правової бази щодо захисту життя та здоров'я людини в Україні
3. Основні положення Закону України «Про екстрену медичну допомогу» (2012 р.).
4. Основні положення Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 09.03.2022 № 441 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах».
5. Алгоритми надання допомоги. Основні положення та завдання.
6. Анатомічна будова тіла людини: частини тіла людини, ділянки тіла людини.
7. Будова та функція нервової системи.
8. Будова та функція серцево-судинної системи.
9. Будова та функція дихальної системи.
10. Будова та функція травної системи.
11. Будова та функція сечостатевої системи
12. Будова та функція ендокринної системи людини.
13. Опорно-руховий апарат, його будова та функція.
14. Рекомендований склад аптечки.
15. Основні способи застосування індивідуальних аптечок.
16. Місце події. Виявлення небезпечних факторів. Пріоритети при наданні допомоги. Безпечний доступ.
17. Первинний огляд постраждалого. Порядок надання психологічної підтримки постраждалим при надзвичайній ситуації;
18. Виявлення життєвих показників.
19. Поняття про серцево-легеневу реанімацію її загальні правила.
20. Техніки проведення оживлення потерпілих.
21. Звільнення дихальних шляхів від сторонніх предметів проведення.
22. Штучне дихання. Основні правила проведення. Контроль за ефективністю реанімаційних дій.
23. Непрямий масаж серця. Визначення критеріїв ефективності.
24. Алгоритми проведення реанімаційних заходів одним та двома рятувальниками.
25. Визначення, класифікація та характеристика кровотеч.
26. Способи, місця проведення технічне виконання тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі.
27. Штатні засоби для зупинки кровотечі. Використання штатних засобів для зупинки кровотечі.
28. Підручні засоби для зупинки кровотечі. Використання підручних засобів для зупинки кровотечі.
29. Характеристика сучасних перев'язувальних матеріалів. Види пов'язок.
30. Основні правила накладання бинтових пов'язок.

31. Правила асептики та антисептики в польових умовах.
32. Використання штатних та підручних засобів для бинтування.
33. Правила і техніка накладання пов'язок на голову.
34. Правила і техніка накладання пов'язок в ділянці шиї.
35. Правила і техніка накладання пов'язок на грудну клітку
36. Правила і техніка накладання пов'язок на живіт.
37. Правила і техніка накладання пов'язок в ділянці тазу.
38. Пов'язки на верхні кінцівки.
39. Пов'язки на нижні кінцівки.
40. Правила та методи транспортної іммобілізації.
41. Сучасні засоби іммобілізації та транспортування потерпілих.
42. Застосування підручних засобів для проведення транспортування.
43. Основи догляду за травмованими при транспортуванні.
44. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на травму голови (черепно-мозкова травма).
45. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на ушкодження шийного відділу хребта.
46. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на ушкодження грудного відділу хребта.
47. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на ушкодження поперекового відділу хребта.
48. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на закритих ушкодженнях живота.
49. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на проникаючі ушкодження живота.
50. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на перелом кісток кінцівок.
51. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на закриту травму грудної клітки.
52. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на проникаючу травму грудної клітки.
53. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при рані кінцівки, в тому числі ускладненій кровотечею.
54. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при травматичній ампутації.
55. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при стисканні м'яких тканин.
56. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на шок.
57. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при падінні з висоти.
58. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при дорожньо-транспортних пригодах.
59. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні прохідності дихальних шляхів - обтурації стороннім тілом.

60. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при гострому інфаркті міокарда.

61. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при гострій ішемічній хворобі серця.

62. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при хронічній ішемічній хворобі серця.

63. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при порушенні дихання.

64. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при нападі ядухи.

65. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при втраті свідомості потерпілим.

66. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при судомах (епілепсії).

67. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на інсульт.

68. Особливості та порядок надання домедичної допомоги при транспортуванні вагітних жінок.

69. Особливості та порядок надання домедичної допомоги при перших ознаках пологів.

70. Особливості та порядок надання домедичної допомоги при екстрених пологах.

71. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим від механічної асфіксії при утопленні у воді.

72. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим від механічної асфіксії через повішання.

73. Порядок надання домедичної допомоги при наявності декількох постраждалих від дії невідомої речовини.

74. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною.

75. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною інгаляційним шляхом введення.

76. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при підозрі на гостре отруєння невідомою речовиною шляхом попадання через шкіру.

77. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з термічними опіками.

78. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з хімічними опіками.

79. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з опіками від дії струму.

80. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з відмороженням.

81. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим з переохолодженням.

82. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при утопленні.

83. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при перегріванні.

84. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при укусах тварин та комах.

85. Порядок надання домедичної допомоги постраждалим при ураженні електричним струмом та блискавкою.

86. Алгоритм MARCH.